

Remissyttrande

Handläggare

Andrea Ljung
Enheten för biologisk mångfald
andrea.ljung@havochvatten.se

Datum 2021-10-19

Dnr 02155-2021

Miljödepartementet
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Yttrande över Artskyddsutredningens betänkande SOU 2021:51 Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker i huvudsak, efter kommentarer och rekommendationer enligt nedan, de förslag som lämnas i Artskyddsutredningens betänkande SOU 2021:51 Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar.

Artskyddsutredningen har haft två huvudsakliga uppdrag; att se över artskyddsförordningen med fridlysningsreglerna samt förbättra förutsättningarna för arbetet med att förebygga, upptäcka och lagföra artskyddsrelaterad brottslighet. Vad gäller uppdraget att se över artskyddet och fridlysningsreglerna vilar även detta uppdrag på två delar, dels att förbättra artskyddet, men också att värna äganderätten. Utredningens betänkande är mycket omfattande och Havs- och vattenmyndigheten har valt att inskränka svaret till att kommentera de förslag som vi bedömt som mest relevanta för Havs- och vattenmyndigheten utifrån vårt instruktionsenliga uppdrag.

Om utredningens förslag genomförs så kommer detta innebära en rad utökade eller helt nya uppdrag för Havs- och vattenmyndigheten.

Bland annat så föreslås Havs- och vattenmyndigheten att

- tillsammans med Naturvårdsverket och Artdatabanken ta fram tydlig och samlad information om samtliga fridlysta arter.
- ta fram råd och riktlinjer för hänsynskrävande livsmiljöer i vatten
- ta fram vägledning gällande övervakning och rapportering av oavsiktlig fångst och dödande
- bli en fullvärdig vetenskaplig myndighet inom CITES
- delta i det myndighetsövergripande arbetet att ta fram handlingsplan gällande artskydd och artskyddsbrottlighet där ett flertal akvatiska arter är vanligt förekommande

Därtill föreslås Havs- och vattenmyndigheten att få en del större utredningsuppdrag med anknytning till artskyddsarbetet. Bland annat föreslås myndigheten ges i uppdrag att utreda artskyddets tillämpning i havs- och vattenmiljöer.

Dessa förslag tillstyrks. Havs- och vattenmyndigheten konstaterar att genomförandet kommer att kräva ett väsentligt tillskott av resurser och anser att utredningen har underskattat det resurstillskott som genomförande av förslagen kommer att kräva. Detta gäller inte minst i relation till föreslagen om utökad CITES-ansvar och utredningen om artskyddets tillämpning i havs- och vattenmiljöer.

Att flera av artskyddsförordningens bestämmelser införs i miljöbalken med tillhörande förarbeten bedöms som positivt och som något som kommer att främja tillämpningen. Det är också välkommet att det nu i enlighet med livsmiljödirektivet tydligt regleras att artskyddsbestämmelserna även ska tillämpas i ekonomisk zon, vilket tidigare saknats. Vidare är myndigheten positiv till förslaget om livsmiljöunderlag men poängterar vikten av att olika typer av underlag samordnas för ökad effektivitet och undvikande av dubbelarbete i miljöarbetet.

Förslaget att införa tillägg i fiskelagen om artvärdesförverkande och sannolikt skärpa påföljder vid bland annat olovligt fiske av europeisk ål välkomnas men Havs- och vattenmyndigheten påpekar att bestämmelsen även bör omfatta andra fiskarter, stammar av fisk eller blötdjur med högt skyddsvärde.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten är positiv till ett starkt artskydd. Det akvatiska artskyddet är en central del i myndighetens uppdrag och vi bidrar gärna med att vidareutveckla detta. I det sammanhanget är det viktigt att påpeka att flera akvatiska arter i livsmiljödirektivet inte omfattas av artskyddsförordningens fridlysningsbestämmelser. Vissa skyddsvärda arter är dessutom endast fredade enligt fiskelagstiftning, vilket ger långtifrån samma skydd som fridlysning. Utöver detta skyddas arterna i svensk lagstiftning endast av miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Detta försvårar artskyddsarbetet i de akvatiska miljöerna. Exempel på arter är havsnejonöga, flodnejonöga och flodpärlmussla som idag inte har markerats med N/n i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845), men som har samma skyddsbehov.

Idag har Havs- och vattenmyndigheten ett allmänt uppdrag inom artskydd i limniska miljöer och havsmiljöer. Utredningen föreslår att myndigheten ges specifika uppdrag inom artskyddsarbetet, som t ex 12.17 utredning av artskyddet i havs- och vattenmiljöer.

Havs- och vattenmyndigheten föreslås även i 14.23 att bli en vetenskaplig myndighet inom CITES, på samma sätt som Naturvårdsverket är idag. Inom CITES får akvatiska arter allt större betydelse varför en sådan utveckling av vår myndighetsroll är önskvärd.

För att fullfölja dessa kompletterande uppdrag, vilka Havs- och vattenmyndigheten i grunden är mycket positiv till, så krävs dock en betydande resursförstärkning till myndighetens artskyddsarbete. Det handlar sannolikt om ett antal helårsarbetstider.

Generella synpunkter

En genomgående brist i utredningen är att utredarna utgått från att Havs- och vattenmyndighetens ansvar omfattar främst fiskar och marina däggdjur. Andra organismer som t.ex. koraller, tagghudingar och vattenlevande växter nämns inte. Även de stora skillnaderna mellan limniska miljöer och havsmiljöer återspeglas inte i utredningen. Med tanke på att ett av utredningens främsta syfte var att skapa tydlighet i tillämpning av artskyddet i skogen så är detta förståeligt, men Havs- och vattenmyndigheten vill lyfta vikten av de arter som finns i akvatiska

miljöer i artskyddsarbetet. Att även utredningen är medveten om bristen speglas i de uppdrag som förslås ges till Havs- och vattenmyndigheten.

Detaljerade synpunkter

1.Författningsförslag

1.1 Lag om ändring i miljöbalken (1998:808)

Havs- och vattenmyndigheten välkomnar och tillstyrker förtydligandet i 8 kap 2 § att artskyddsbestämmelserna även ska tillämpas i ekonomisk zon.

Nuvarande situation skapar problem när det gäller möjligheten att skydda exempelvis marina däggdjur som tumlare i ekonomisk zon och detta är en välkommen ändring för att synkronisera svensk lagstiftning med Sveriges skyldigheter enligt livsmiljödirektivet. Därmed tillstyrks även förslaget i 1.9 om ändring i lagen (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon.

Havs- och vattenmyndigheten konstaterar att införandet av bestämmelser från artskyddsförordningen i miljöbalken innebär en betydande lagteknisk förändring som i vissa delar behöver utvecklas under beredningen. Myndigheten delar dock utredningens bedömning i denna del om vikten av förarbeten som stöd för tillämpningen, varför det finns ett stort värde i att exempelvis den nya föreslagna proportionalitetsavvägningen i 38 § placeras i lag.

Angående 8 kap 35 § miljöbalken så motsvarar paragrafen 29 § artskyddsförordningen och i författningskommentarerna anges att någon förändring i sak inte är avsedd. Den föreslagna lydelsen skiljer sig dock i sak från den nuvarande. Båda delarna i 29 § punkten 2b artskyddsförordningen avser områden som fastställs av Havs- och vattenmyndigheten, men när det gäller vatten utanför hanteringsområde där fiske ändå kan ske efter att myndigheten föreskrivit om detta, ingår dessa vatten inte i själva hanteringsområdet. Förslaget blir därför felaktigt och nuvarande lydelse bör kvarstå. Jämför föreslagen lydelse 29 § artskyddsförordningen.

1.4 Lag om ändring i fiskelagen (1993:787)

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslag om tillägg i fiskelagen om artvärdesförverkande vid fridlysningsbrott, CITES-brott eller otillåten handel med fridlyst art. Tillägget välkomnas då detta sannolikt kommer leda till skärpta påföljder vid bland annat illegalt fiske efter europeisk ål eller för arter med litet symbolvärde.

Havs- och vattenmyndigheten anser att tillägget även bör omfatta vissa arter såsom t.ex. havsnejonöga, flodnejonöga, mal och flodpärlmussla som idag inte har markerats med N/n i bilaga 1 till artskyddsförordningen (2007:845), men som har samma skyddsbehov. Vi föreslår att artvärdesförverkande även bör omfatta vissa fiskstammar som är fredade för fiske och har ett särskilt skyddsvärde, såsom de båda stammarna av insjölevande lax i Vänern.

1.10 Förordning om ändring i artskyddsförordningen (2007:845)

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget men vill även i denna del göra regeringen uppmärksam på en brist som bör åtgärdas.

Flera akvatiska arter i livsmiljödirektivet omfattas inte av artskyddsförordningens fridlysningsbestämmelser i 4 § (bl.a. förbud mot att avsiktligt fånga, döda eller störa djur samt förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats). Vissa av arterna är fredade (förbud att fiska) enligt fiskelagstiftning men fredning ger långtifrån samma skydd som fridlysning. Utöver detta skyddas arterna i svensk lagstiftning endast av miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Dessa akvatiska arter skulle kunna uppnå ett bättre skydd om de skulle omfattas av artskyddsförordningens fridlysning i 4 § t.ex. genom n-märkning i bilaga 1 eller möjligen genom listning i bilaga 2.

Ett exempel på en art som skulle gynnas av fridlysning är havsnejonöga. Arten omfattas av flera andra internationella avtal (bl a Bern-, Barcelona-, Helsingfors- och Osparkonventionen). I Sverige regleras havsnejonöga enbart genom fiskelagstiftningen, vilket gör det svårt att ta hänsyn till påverkan på arten av annat än just fiske. Det kan exempelvis vara att säkerställa att nödvändig hänsyn tas till arten i relation till miljöprövning.

1.13 Förordning om ändring i förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m.

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att det är av lika stor vikt att inte få in ovälkomna stammar av en specifik art som att inte få in nya arter. Detta handlar om stammar av arter som är ursprungliga i landet, risker för genetisk kontaminering och förlust av för landet unika stammar. I föreslagen 1 § punkt 2 föreslår vi därför ett tillägg där stammar läggs till enligt följande:

2.förhindra en inplantering av utländska djurarter *och stammar* som är skadlig för landets fauna, Myndigheten anser vidare att det är viktigt att lägga till i både 3a och 5a §§” Naturvårdsverket får, *efter samråd med Havs- och vattenmyndigheten och andra relevanta myndigheter*, meddela föreskrifter om.....”.

10.Förslag kunskapskrav och utredningsansvar

10.6 Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att ta fram råd och riktlinjer för hänsynskrävande livsmiljöer i vatten

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslag om uppdraget att ta fram råd och riktlinjer för hänsynskrävande livsmiljöer i vatten under förutsättning att redan befintliga initiativ tas med i uppdraget.

Det sker i nuläget ett utvecklingsarbete med att ta fram areella tröskelvärden för huvudsakliga livsmiljötyper inom havsmiljödirektivet. Vi vill även lyfta fram strategin för skydd av vattenanknutna natur- och kulturmiljöer samt databasen Värdefulla vatten. Det finns stora samordningsvinster att göra mellan områdesskydd, artskydd och bevarande. Databasen som är nationell omfattar sjö- och vattendragmiljöer med särskilt höga naturvärden (och kulturvärden) och som är prioriterade för skydd och bevarande.

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att i samverkan med berörda myndigheter ta fram råd och riktlinjer för hänsynskrävande livsmiljöer på land och i vatten. Om man väljer att genomföra en översyn med råd och riktlinjer för hänsynskrävande livsmiljöer i vatten så bör tidsramen på uppdraget utökas.

11.6.2 Jakt – och fiskelagstiftningen

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker utredningens förslag men föreslår även att länsstyrelsen ska ges mandat och ett utpekat tillsynsansvar på enskilt vatten för de arter som i lag, förordning och föreskrifter, på nationell och EU-nivå, omfattas av fredning eller fiskeförbud. Ett sådant mandat bedöms komplettera och stärka fisketillsynen, öka regelefterlevnad och långsiktigt stärka skyddet för arter som europeisk ål och mal. Länsstyrelserna har idag motsvarande tillsynsansvar för invasiva främmande arter inom ramen för miljötillsyningsförordningen.

11.8 Livsmiljöunderlag

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget om att länsstyrelserna ska ta fram livsmiljöunderlag. Sådana underlag kan underlätta för såväl det offentliga vid t ex planering som för enskilda under förutsättning att de fungerar som utredningen avser. Det är dock viktigt att säkerställa att man i detta arbete kan tillgodogöra sig uppgifter från andra naturvärde sammanställningar som görs och vice versa för att undvika parallella processer med likartat syfte och som därmed skulle generera dubbelarbete. Havs- och vattenmyndigheten vill i detta sammanhang göra regeringen uppmärksam på att myndigheten har arbetat fram vägledning för länsstyrelsernas arbete med att ta fram en s k nulägesbeskrivning inom ramen för samverkan enligt 42 a § vattenverksamhetsförordningen (1998:1388) för den nationella planen för prövning av vattenkraft (NAP)¹. En sådan nulägesbeskrivning bör förslagsvis delas in i de tre huvudområdena Vattenmiljönytta, Effektiv tillgång till vattenkraftsel och Andra allmänna intressen. Avseende ett av de områden som en sådan beskrivning bör omfatta - området Vattenmiljönytta – vägleder Havs- och vattenmyndigheten om att det bör redovisas bl a utpekade Natura 2000 områden, förekomst av ål och framtida möjligheter till ålvandring, förekomst av skyddade arter enligt artskyddsförordningen och de områden de är beroende av och andra vattenmiljövärden som exempelvis rödlistade arter eller lokalt svaga bestånd. I vissa områden ser vi därför att uppgifter från livsmiljöunderlag bör kunna användas även i nuvärdesbeskrivningen och tvärtom. Det anges ingenting i utredningen om livsmiljöunderlag för områden i havet, tvärtom talas bara om att dessa tas fram inom länen. Det sker dock en ökande exploatering till havs där artskydd i olika former aktualiseras och det finns all anledning att inte särbehandla havslevande arter. Frågan om motsvarande livsmiljöunderlag i den marina miljön, innehåll och omfattning av dessa bör dock utredas särskilt. Här ser myndigheten att det kan finnas synergier med exempelvis den nationella havplaneringen och fiskförvaltningen.

11.8.7 Uppföljning av livsmiljöunderlagen

Havs- och vattenmyndigheten är positiv till att stärka övervakning och rapportering. Det möjliggör bl a tidiga insatser och bedömning av olika åtgärders effekt. Förslaget innebär att en samlad övervakning och rapportering sker, men i huvudsak baserat på befintlig insamling av kunskap. Vidare ska rapportering av oavsiktligt dödande och fångst stärkas. Havs- och vattenmyndigheten stödjer punkt 12.6.8 om behovet av en vägledning inom området.

Enligt 65 § artskyddsförordningen har Havs- och vattenmyndigheten ett ansvar för att ta initiativ till forsknings- och bevarandeåtgärder. Exempel på detta är utvecklandet av nya mera selektiva fångstmetoder. Havs- och vattenmyndigheten har under flera år stött arbete med att utveckla

---

¹ [Vägledning om samverkan inför prövning enligt nationella planen - Omprövning för moderna miljövillkor - Vattenkraft och arbete i vatten - Havs- och vattenmyndigheten \(havochvatten.se\)](#)

selektiva fångstmetoder av vilka en del idag används. Detta forsknings- och utvecklingsarbete är viktigt att ta hänsyn till vid kommande forsknings- och bevarandeåtgärder.

12. Förslag om nya fridlysningsregler

12.9.2 Bemyndigande att anta generella föreskrifter för vissa verksamheter

Havs- och vattenmyndigheten ställer sig positiv till att utreda inom vilka branscher och i vilka situationer som generella föreskrifter kan och bör komma i fråga. Utredningens förslag är att Naturvårdsverket, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten och Skogsstyrelsen ges i uppdrag att till regeringen lämna förslag beträffande inom vilka områden som generella föreskrifter kan och bör komma i fråga.

Generella föreskrifter ska i första hand användas då det är fråga om många likartade verksamheter som ska regleras och deras påverkan på omgivningen, i detta fall artskyddet, är väl dokumenterad. Reglering genom generella föreskrifter har fördelen att det är förutsägbart och resurseffektivt. Den individuella prövningens fördelar är å andra sidan att omständigheterna i det enskilda fallet kan beaktas i högre utsträckning. Havs- och vattenmyndigheten kan inte bedöma om det är en framkomlig väg att säkerställa artskyddet i förhållande till vissa vattenanknutna verksamheter genom generella föreskrifter, men myndigheten ställer sig alltså positiv till att närmare utreda vilka branscher och i vilka situationer detta skulle kunna vara en möjlighet.

Havs- och vattenmyndigheten uppfattar att utredningen föreslår att en sådan sondering skulle kunna genomföras inom ram för befintliga medel. Myndigheten vill dock påpeka att ett sådant sonderingsarbete inte också kan inkludera att lämna förslag på utformning av generella föreskrifter och den konsekvensutredning som i så fall också ska göras utan att extra resurser tillförs.

12.16.8 Förslag: Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket ska ta fram vägledning gällande övervakning och rapportering av oavsiktlig fångst och dödande

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget om att myndigheten i samverkan med Naturvårdsverket får i uppdrag att ta fram vägledning gällande övervakning och rapportering av oavsiktlig fångst och dödande. Myndigheten uppfattar att utredningen föreslår att denna ska omfatta de arter som listas i bilaga IV a till livsmiljödirektivet samt samordnas med förslag 12.16.7 om att införa regler om skyldigheter att rapportera oavsiktlig fångst och dödade, m.m.

12.17 Utred artskyddets tillämpning i jordbruket och havs- och vattenmiljöer

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker utredningens förslag om att myndigheten ges i uppdrag att utreda frågan om artskyddets tillämpning i havs- och vattenmiljöer. Som utredningen konstaterar är frågan om skydd och bevarande av akvatiska arter komplex. Inte minst i områden där flera och ofta motstående verksamheter, intressen och regelverk, även internationella, konkurrerar om en begränsad yta. Ett utredningsuppdrag bör därför även hantera konfliktytorna mot andra verksamheter, förhålla sig till målen om en hållbar utveckling och synliggöra eventuella målkonflikter och hur dessa bör hanteras. Ett sådant angreppssätt sammanfaller med vad myndigheten också ansvarar för eller arbetar med så som remissinstans vid miljöprövningsmål av havsbaserad vindkraft, vattenkraft, havsplanering, havsmiljödirektivets genomförande osv. För att genomföra uppdraget bedöms Havs- och vattenmyndigheten behöva ett tillskott motsvarande

en (1) årsarbetskraft. Eftersom förslaget är öppet formulerat är det svårt att bedöma tillräckligheten i detta resurstillskott.

14. Förslag som syftar till att förebygga artskyddsbrott

14.20.6 Förslag: Förordning om djur och växters värden som representant för sin art

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget att Naturvårdsverket får i uppdrag att i samarbete med SLU Artdatabanken, Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket ta fram en lista över de värden som ska gälla för samtliga fridlysta djur och växter.

Havs- och vattenmyndigheten vill dock återigen påpeka att fridlysning av vattenlevande djur och växter behöver ses över. Det är viktigt att vid en sådan lista ta med alla vattenlevande djur och växter som är fridlysta enligt EU direktiven.

14.23 Havs- och vattenmyndigheten ska vara vetenskaplig CITES-myndighet

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget att Havs- och vattenmyndigheten blir en vetenskaplig myndighet inom CITES, såsom Naturvårdsverket är idag. Inom CITES får akvatiska arter allt större betydelse varför en sådan utveckling av vår myndighetsroll är önskvärd och välkomnas. Utredningen skriver att förslaget i övrigt inte ger några konsekvenser vilket inte stämmer eftersom om Havs- och vattenmyndigheten blir en med Naturvårdsverket likställd vetenskaplig myndighet inom CITES konventionen så kommer Havs- och vattenmyndigheten att behöva delta i fler internationella arbetsgrupper. Hajar, ål, marina däggdjur, koraller och störor är enbart några av de viktiga akvatiska arter som Havs- och vattenmyndigheten enligt förslaget i uppdrag kommer behöva ta ökat ansvar för.

14.27 Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket och Skogsstyrelsen ska få i uppdrag i regleringsbrev att i samverkan ansvara för kunskapsförsörjning om artskydd till övriga berörda myndigheter.

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget. Förslaget är dock inte tillräckligt tydligt med att ansvaret för artskydd av akvatiska arter ligger hos Havs- och vattenmyndigheten. Det bör därför tydligt framgå att Naturvårdsverket i de frågor som berör akvatiska arter måste samverka med Havs- och vattenmyndigheten.

14.31 Ansvaret för artskydd skrivs in i Naturvårdsverkets och Jordbruksverkets instruktioner.

Havs- och vattenmyndigheten är positiv till att ansvar för artskydd i nationell och internationell handel föreslås införas i Jordbruksverkets och Naturvårdsverkets instruktion, men ställer sig samtidigt frågande till att inte detta även specificeras i Havs- och vattenmyndighetens instruktion.

Utredningen föreslår i punkten 14.23 att Havs- och vattenmyndigheten ska bli svensk vetenskaplig CITES-myndighet för akvatiska arter vilket innebär att Havs- och vattenmyndigheten måste besitta motsvarande kompetens inom ämnesområdet som Naturvårdsverket. Arbetet med CITES konventionen är resurskrävande och vikten och omfattningen av arbetet speglas inte i dagens instruktion. Det är därför angeläget att Havs- och vattenmyndigheten får en liknande skrivning som de andra två myndigheterna inom sitt ansvarsområde, dvs:

”Verka för skydd av arter, både nationellt och internationellt gällande handel med vilda växter och djur.”

14.34 Ta fram handlingsplan gällande artskydd och artskyddsbrottslighet

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker utredningens förslag att de myndigheter som ingår i den nationella operativa gruppen ska ta fram en gemensam handlingsplan som löper under två till tre år och som administreras och samordnas av Jordbruksverket. Vid framtagandet av dessa handlingsplaner är det viktigt att de akvatiska arterna ges tillbörligt utrymme. Exempel på artskyddsbrottslighet som berör Havs- och vattenmyndighetens ansvarsområde är smuggling av europeisk ål, blodigel, hajfenor, stenkoraler, sjöhästar, olika valprodukter, havssköldpaddor, m.m.

14.36 Säkerställ resurser för internationell medverkan gällande CITES

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker behovet av resursförstärkning, men detta måste även gälla för Havs- och vattenmyndighetens ansvarsområde vilket inte framgår av utredningens förslag.

För ökade insatser gällande CITES-arbetet krävs enligt utredarna bättre samverkan och ett ökat internationellt arbete som ska återspeglas i det nationella arbetet. Resursförstärkningar föreslås (i texttrutan) till Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Tullverket och Polis, men inte till Havs- och vattenmyndigheten. Havs- och vattenmyndighetens medel beskrivs lite längre ner i texten. Detta är vare sig konsekvent eller logiskt eftersom de frågor som berör Havs- och vattenmyndighetens ansvarsområde är komplexa och kräver kontinuerliga och långsiktiga insatser för att nå önskat resultat. Exempel på sådana frågor är introduktion från havet, europeisk ål, valfångst och undantag för lokalbefolkning, statistisk redovisning för fiskar som ingår i internationell handel, samt handel med olika hajprodukter.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Maria Hellsten efter föredragning av utredaren Andrea Ljung. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschef Johan Kling, biträdande avdelningschef Per Olsson, enhetscheferna Eva-Britt Eklöf Petrusson och Johan Stål, verksamhetsjuristen Karin Wall och utredarna Susanna Hogdin och Sofia Brockmark medverkat.

Maria Hellsten

Andrea Ljung